

Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot tweede wijziging van Richtlijn 89/655/EEG betreffende minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid bij het gebruik door werknemers van arbeidsmiddelen op de arbeidsplaats (2e bijzondere richtlijn in de zin van artikel 16 van Richtlijn 89/391/EEG)

(1999/C 247 E/03)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(1998) 678 def. — 98/0327(SYN)

(Door de Commissie ingediend op 27 november 1998)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 118 A,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾, opgesteld na raadpleging van het Raadgevend Comité voor de veiligheid, de hygiëne en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Volgens de procedure van artikel 189 C van het Verdrag, in samenwerking met het Europees Parlement,

Overwegende dat in artikel 118 A van het Verdrag is bepaald dat de Raad door middel van richtlijnen minimumvoorschriften vaststelt om de verbetering van met name het arbeidsmilieu te bevorderen, teneinde een hogere graad van bescherming van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers te waarborgen;

Overwegende dat volgens dat artikel in deze richtlijnen wordt vermeden zodanige administratieve, financiële en juridische verplichtingen op te leggen dat zij oprichting en ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen zouden kunnen hinderen;

Overwegende dat de naleving van de bepalingen die een hogere graad van veiligheid en gezondheid bij het gebruik van ter beschikking gestelde arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte kunnen garanderen, nodig is voor het waarborgen van de veiligheid en gezondheid van de werknemers;

Overwegende dat de uit hoofde van artikel 118 A van het Verdrag vastgestelde bepalingen geen belemmering vormen voor het handhaven en vaststellen, door elke lidstaat, van maatregelen voor een verdere verbetering van de arbeidsomstandigheden die met het Verdrag verenigbaar zijn;

Overwegende dat werknemers bij werkzaamheden op hoogte kunnen worden blootgesteld aan bijzonder grote risico's voor hun gezondheid en veiligheid, met name de risico's van vallen van hoogte en van ernstige arbeidsongevallen;

Overwegende dat de werkgever die voornemens is tijdelijke werkzaamheden op hoogte uit te voeren, daarvoor arbeidsmiddelen dient te kiezen die voldoende bescherming tegen de risico's van vallen van hoogte bieden;

Overwegende dat ladders en steigers de arbeidsmiddelen zijn die het vaakst gebruikt worden om werkzaamheden op hoogte uit te voeren; dat daarom de veiligheid en gezondheid van de werknemers die dit soort werkzaamheden verrichten in hoge mate afhangen van een correct gebruik van deze arbeidsmiddelen; dat derhalve dient te worden vastgelegd hoe deze arbeidsmiddelen door de werknemers zo veilig mogelijk kunnen worden gebruikt;

Overwegende dat deze richtlijn het geschiktste middel is om de nagestreefde doelstellingen te verwezenlijken en niet verder gaat dan wat nodig is om die doelstellingen te bereiken;

Overwegende dat deze richtlijn een concrete bijdrage is aan de verwezenlijking van de sociale dimensie van de interne markt,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

De tekst in de bijlage bij deze richtlijn wordt toegevoegd aan bijlage II bij Richtlijn 89/655/EEG.

Artikel 2

Slotbepalingen

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk ... aan deze richtlijn te voldoen (drie jaar na de vaststelling ervan). Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

2. Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

3. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied reeds hebben vastgesteld of vaststellen.

Artikel 3

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

⁽¹⁾ PB L 393 van 30.12.1989, blz. 13, gewijzigd bij Richtlijn 95/63/EG, PB L 335 van 30.12.1995, blz. 28.

BIJLAGE

- 3.2.8. Werkzaamheden waarbij een risico op vallen van hoogte bestaat, mogen slechts in bijzondere, gerechtvaardigde gevallen worden uitgevoerd op arbeidsmiddelen voor het hijsen/heffen van niet-geleide lasten. In dat geval moeten de werknemers worden beschermd door persoonlijke valbeveiligingsmiddelen.

4. **Bepalingen betreffende het gebruik van ter beschikking gestelde arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte**

4.1. *Algemeenheden*

- 4.1.1. Indien in toepassing van artikel 6 van Richtlijn 89/391/EEG en artikel 3 van deze richtlijn tijdelijke werkzaamheden op hoogte niet volkomen veilig en onder aanvaardbare ergonomische omstandigheden op een daartoe geschikte werkvloer kunnen worden uitgevoerd, worden de meest geschikte arbeidsmiddelen gekozen om een voldoende mate van veiligheid tijdens het hele gebruik te waarborgen. De dimensionering van deze arbeidsmiddelen moet afgestemd zijn op de aard van de te verrichten werkzaamheden en de voorzienbare belastingen en zodanig dat er zonder gevaar verkeer kan plaatsvinden.

De meest geschikte toegangsmiddelen voor tijdelijke werkplekken op hoogte worden gekozen afhankelijk van het verkeer, de te overbruggen hoogte en de gebruiksduur. Het gekozen toegangsmiddel moet de mogelijkheid van ontruiming bij dreigend gevaar bieden. Het overstappen van een toegangsmiddel op platformen, vloeren en loopbruggen en omgekeerd mag geen extra valrisico's opleveren.

- 4.1.2. Het gebruik van een ladder als werkplek op hoogte moet worden beperkt tot omstandigheden waarin het gebruik van andere, veiliger arbeidsmiddelen niet gerechtvaardigd is in verband met de korte gebruiksduur en het geringe risico.

- 4.1.3. Het gebruik van toegangs- en positioneringstechnieken met lijnen blijft beperkt tot bijzondere omstandigheden en onder de volgende voorwaarden:

- het systeem omvat ten minste twee hanglijnen, elk met een onafhankelijk bevestigingspunt;
- elk van beide hanglijnen is voorzien van een veilig falend afdaalmechanisme;
- de gereedschappen en andere toebehoren zijn met het harnas van de werknemer verbonden;
- het werk moet door ten minste twee werknemers worden uitgevoerd;
- de betrokken werknemers hebben een specifieke opleiding voor de beoogde werkzaamheden ontvangen, onder meer betreffende de reddinsprocedures.

- 4.1.4. Al naar het aan de hand van de voorgaande punten gekozen arbeidsmiddelen worden de nodige voorzorgen getroffen om de daaraan verbonden risico's te beperken. Zo nodig moeten collectieve valbeveiligingen worden aangebracht. Deze valbeveiligingen moeten van een zodanig configuratie en sterkte zijn dat vallen van hoogte wordt voorkomen of een eventuele val wordt gestopt, waarbij letsel bij de werknemers zo veel mogelijk wordt voorkomen. De collectieve beveiligingen mogen alleen onderbroken worden waar zij toegang tot een trap of ladder geven.

4.2. *Specifieke bepalingen betreffende het gebruik van ladders*

- 4.2.1. Ladders moeten zodanig geplaatst worden dat hun stabiliteit het gebruik gewaarborgd is. De steunpunten van draagbare ladders moeten op een stabiele, stevig, onbeweegbare en horizontale ondergrond rusten. Hangladders, andere dan touwladders, worden stevig bevestigd, zodanig dat zij zich niet kunnen verplaatsen en dat schommelingen vermeden worden.

- 4.2.2. Weglijden van de voet van draagbare ladders moet vóór ingebruikneming worden tegengegaan door de boven- of onderkant van de ladderbomen vast te zetten, of door middel van een antislipinrichting of andere, even doeltreffende oplossing. Meerdelige ladders moeten zodanig gebruikt worden dat de verschillende delen niet ten opzichte van elkaar kunnen bewegen. Beweegbare ladders moeten vastgezet worden voordat zij worden betreden.

- 4.2.3. Een ladder moet zodanig worden gebruikt dat de werknemers steeds veilige steun en houvast hebben.

4.3. *Specifieke bepalingen betreffende het gebruik van steigers*

- 4.3.1. Wanneer voor de gekozen steiger geen berekening beschikbaar is of de te gebruiken configuraties niet in de berekening voorkomen, moet een stabiliteitsberekening worden uitgevoerd.

- 4.3.2. Afhankelijk van de complexiteit van de gekozen steiger moet een montage-, gebruiks- en demontageschema opgesteld worden. Dit schema kan de vorm van een algemeen standaardschema hebben, aangevuld met specifieke punten met betrekking tot het type steiger in kwestie.

- 4.3.3. De ondersteuning van een steiger moeten worden beveiligd tegen wegglijden, hetzij door bevestiging aan het steunvlak, hetzij door een antislipinrichting of een andere, even doeltreffende oplossing. Rolsteigers moeten voorzien zijn van een inrichting die voorkomt dat zij ongewild bewegen wanneer zij gebruiksklaar zijn. Tijdens de werkzaamheden op hoogte moet deze inrichting in werking zijn.
- 4.3.4. De ondersteuning van een steiger moeten worden beveiligd tegen wegglijden, hetzij door bevestiging aan het steunvlak, hetzij door een antislipinrichting of een andere, even doeltreffende oplossing. Rolsteigers moeten voorzien zijn van een inrichting die voorkomt dat zij ongewild bewegen wanneer zij gebruiksklaar zijn. Tijdens de werkzaamheden op hoogte moet deze inrichting in werking zijn.
- 4.3.5. Als bepaalde gedeelten van een steiger niet gebruiksklaar zijn, met name tijdens de opbouw, afbraak of ombouw, worden deze gedeelten gemarkeerd met gevaarstekens en behoorlijk afgebakend door materiële elementen die de toegang tot de gevarezone beletten, overeenkomstig de nationale voorschriften ter omzetting van Richtlijn 92/58/EEG.
- 4.3.6. Steigers mogen alleen opgebouwd, afgebroken of ingrijpend veranderd worden onder leiding van een bevoegd persoon en door werknemers die voor dit soort werkzaamheden opgeleid zijn. Deze opleiding dient te omvatten: het interpreteren van het montage- en demontageschema, het veilig opbouwen, afbreken of ombouwen van de betreffende steiger, de preventie van de risico's van vallen van hoogte of vallende voorwerpen, veranderende weersomstandigheden, belastingsfactoren en ieder ander risico dat deze werkzaamheden met zich kunnen brengen. De bevoegde persoon en de betrokken werknemers beschikken tijdens de werkzaamheden over het in punt 4.3.2 bedoelde montage- en demontageschema.
- 4.3.7. Wanneer de uitvoering van speciale werkzaamheden vereist dat een collectieve valbeveiliging tijdelijk wordt verwijderd, moet er worden gezorgd voor doeltreffende vervangende voorzieningen.
-